

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЧНИХ І ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ
НОВОВОЛИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
В КОНТЕКСТІ JUST TRANSITION

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	3
1. КОНТЕКСТ І РАМКА JUST TRANSITION ДЛЯ ГРОМАДИ	4
1.1. Структура економіки громади і вугільний контекст	4
1.2. Нормативно-стратегічна рамка, з якою здійснюється зв'язка	6
1.3. Логіка політики Just Transition для громади	8
2. ОБ'ЄКТИ АНАЛІЗУ ТА МЕТОДОЛОГІЯ	9
2.1. Перелік проаналізованих документів громади	9
2.2. Підхід та інструменти оцінки	10
2.3. Критерії та шкала оцінювання	10
3. ЗАГАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДИ	11
3.1. План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року	12
3.2. Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	15
3.3. Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	16
3.4. Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік	18
4. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ РАМЦІ JUST TRANSITION	21
4.1. План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року	23
4.2. Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	27
4.3. Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	29
4.4. Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік	32
РЕЗЮМЕ	36
5.1. Ключові висновки	36
5.2. Рекомендації	37
6. ДОДАТКИ	38
Додаток 1	38
Додаток 2	40
Додаток 3	42
Додаток 4	44

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

Нововолинська громада, Громада	Нововолинська міська територіальна громада
План дій	План дій зі справедливої трансформації Волинського вугільного мікрорегіону Волинської області на період до 2030 року
План відновлення і розвитку, План	План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року
Програма розвитку громади, Програма	Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки
Середньостроковий план, СПП	Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки
Єдиний проєктний портфель, ЄПП	Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік
Just Transition, JT	Справедлива трансформація
ВПО	Внутрішньо переміщені особи
ВДЕ	Відновлювальні джерела енергії
НУШ	Нова українська школа
DREAM	Єдина інформаційна система управління публічними інвестиційними проєктами
КМУ	Кабінет Міністрів України
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
ОВА	Обласна військова адміністрація
ТПВ	Тверді побутові відходи
СЕС	Сонячна електростанція
МСП	Суб'єкти малого та середнього підприємництва
СПД	Суб'єкти підприємницької діяльності
ФОП	Фізична особа підприємець
ТзОВ, ТОВ	Товариство з обмеженою відповідальністю

У межах реалізації проекту **«Вугільні громади України: посилення стратегічної спроможності на шляху до справедливої трансформації»**, який впроваджується Асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація вугільних громад України» відповідно до Грантової угоди № G56085 від 23 жовтня 2025 року, укладеної з Міжнародним фондом «Відродження», проведено комплексний аналіз стратегічних та програмних документів Нововолинської територіальної громади.

Аналіз здійснено експертами Асоціації у співпраці з Робочою групою з питань аналізу стратегічних документів громади на предмет їх відповідності Плану дій зі справедливої трансформації Волинського вугільного мікрорегіону до 2030 року.

До складу робочої групи увійшли представники органу місцевого самоврядування, громадських організацій, бізнесу.

Необхідність проведення такого аналізу зумовлена процесами структурної трансформації вугільних регіонів України, що передбачають поступовий перехід від вугледобувної галузі до більш диверсифікованої, сталої та екологічно безпечної економіки. У цьому контексті стратегічні документи територіальних громад відіграють ключову роль як інструмент формування довгострокового бачення розвитку, визначення пріоритетів та концентрації ресурсів.

Метою аналізу є оцінка узгодженості стратегічних і програмних документів громади з цілями та завданнями справедливої трансформації, визначення рівня інтеграції відповідних підходів у місцеву політику розвитку, а також виявлення прогалин і можливостей для їх доопрацювання.

За результатами проведеного аналізу сформовано висновки та рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності стратегічного планування в громаді, посилення її спроможності до залучення інвестицій, участі у національних та міжнародних програмах підтримки, а також забезпечення сталого розвитку в умовах справедливої трансформації.

1. КОНТЕКСТ І РАМКА JUST TRANSITION ДЛЯ ГРОМАДИ

1.1. Структура економіки громади і вугільний контекст

Розвиток Нововолинської територіальної громади був історично пов'язаний із видобутком кам'яного вугілля у межах Львівсько-Волинського вугільного басейну. На території громади зареєстровані управлінські та сервісні підрозділи ДП «Волиньвугілля», а певна частина мешканців досі зайнята у вугільній та

суміжній галузях. За орієнтовними оцінками 5-7% штатних працівників громади зайняті у вугільній галузі, водночас, частка податків, яку генерує добувна промисловість на протязі останніх 3 років не перевищує 1%.

В межах затверджених Законом України «Про засади державної регіональної політики» та постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 №1493 функціональних типів територій Нововолинська громада належить до територій з особливими умовами для розвитку, зокрема критерію «території справедливої трансформації», та відповідає такому критерію:

- на території громади розташовані вугледобувні та вуглепереробні підприємства, у тому числі ті, що перебувають у стадії ліквідації, консервації або переорієнтації на інші види економічної діяльності, а також підприємства вугільної теплової генерації незалежно від форми власності.

Підприємства вугільного сектору представлені ДП «Волиньвугілля», ВП «Волиньвантажтранс», офіс ВП «Шахта «Бужанська», а також інші пов'язані з вуглевидобутком підприємства, на яких зайнято близько 500 осіб.

Загалом в громаді зареєстровано 4175 суб'єктів господарювання, з яких 980 – юридичні особи, 3195 (або 76,5%) – фізичні особи підприємці. Основу економіки Нововолинської громади на сучасному етапі розвитку формують понад 40 промислових підприємств. Виробнича сфера громади досить диверсифікована та представлена приладобудуванням, металургією, деревообробною та целюлозно-паперовою промисловістю, меблевим виробництвом, харчопереробною галузями, будівництвом, легкою промисловістю. Близько 700 юридичних осіб та ФОП використовують найману працю.

Серед найбільших суб'єктів господарювання Нововолинська є підприємства з іноземними інвестиціями – ТзОВ «Волинська меблева компанія - Україна», ТОВ "КРОНОСПАН УА".

За обсягами сплачених до бюджетів усіх рівнів податків суттєву частку займають суб'єкти господарювання переробної промисловості. Сукупно вони сплачують більше 50% податків.

Аналогічно і найбільшими працедавцями у громаді є підприємства переробної промисловості (на 10 найбільших сукупно зайнято близько 2 тис. осіб), а також логістики.

Важливим етапом економічної адаптації стало запровадження у 2001 році спеціального режиму інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку, що сприяло залученню нових виробництв (зокрема, ТзОВ «БРВ-

Україна», ТзОВ «Кроноспан УА») та створенню альтернативних до вугледобування робочих місць.

На території громади створено перший індустріальний парк області «Нововолинськ». Метою його створення є подальша диверсифікація місцевої економіки через розвиток переробної промисловості. Він розташований на території близько 20 га та має підведену інженерну інфраструктуру, що створює умови для розміщення нових виробництв і залучення інвестицій. Основною спеціалізацією парку, окрім переробної промисловості, заявлено виробництво продуктів харчування та логістику. Індустріальний парк має розвиватися як експортоорієнтований промисловий кластер, орієнтований на ринки Європейського Союзу. Близькість до кордону з Польщею, наявність транспортних шляхів та податкові стимули для резидентів підвищують його інвестиційну привабливість. Таким чином індустріальний парк розглядається як інструмент залучення інвестицій, розвитку сучасних виробництв і формування нових робочих місць для населення, зокрема для працівників, які досі залежні від вугільної та суміжної до неї галузей.

Підсумовуючи, Нововолинська громада перебуває в активній структурній перебудові колись залежної від вугілля економіки в напрямку диверсифікованої моделі розвитку. Наявність промислових підприємств із іноземними інвестиціями, розвиток логістики та вигідне прикордонне розташування громади формують передумови для подальшої економічної модернізації. У цьому контексті реалізація політики справедливої трансформації спрямована на закріплення попередніх успіхів диверсифікації місцевої економіки, відповідної зміни структури зайнятості, створення нових робочих місць у «зелених» галузях, підвищення рівня соціально-економічного розвитку громади та ліквідацію негативних екологічних наслідків вуглевидобутку у мікрореєоні.

1.2. Нормативно-стратегічна рамка, з якою здійснюється звірка

Процес структурних змін економіки вугільних громад у межах справедливої трансформації потребує узгодженості стратегічного планування на державному, регіональному та місцевому рівнях. З метою забезпечення такої узгодженості та уникнення фрагментарності стратегічних рішень проведено аналіз ключових державних і регіональних нормативно-стратегічних документів, які використовуються як база відповідності та визначають потенційну рамку реалізації стратегічних документів Нововолинської територіальної громади в межах політики справедливої трансформації.

Рівень	Назва документа	№ і дата затвердження	Що саме враховується
--------	-----------------	-----------------------	----------------------

Державний	Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки	Постанова КМУ від 05.08.2020 №695 (зі змінами)	узгодженість стратегічного бачення громади з національними пріоритетами та індикаторами розвитку
Державний	План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	Розпорядження КМУ від 25.09.2025 №1047-р	узгодженість конкретних інструментів, заходів та джерел фінансування проєктів справедливої трансформації
Державний	Державна цільова програма справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року	Постанова КМУ від 18.06.2025 №711	комплексні заходи з диверсифікації та модернізації локальної економіки, розвитку людського капіталу і зайнятості, переходу до відновлюваної енергетики, зменшення кліматичних ризиків
Регіональний	Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року	Рішення сесії Волинської обласної ради від 21.08.2025 №33/2	узгодженість стратегічного бачення громади з регіональними пріоритетами та індикаторами розвитку
Регіональний	План дій зі справедливої трансформації вугільного мікрорегіону Волинської області на період до 2030 року	Розпорядження начальника Волинської ОВА від 18.03.2025 №198	відповідність та узгодженість проєктів між собою

У межах нормативно-стратегічної рамки доцільно чітко розмежувати три взаємодоповнювальні контури, які застосовуються в цьому аналізі.

По-перше, рамка оцінки якості документів стратегічного планування – це вимоги та методичні підходи до розроблення, структури, змісту, моніторингу й оцінювання стратегій і планів (зокрема Методичні рекомендації, затверджені наказом Мінрозвитку №265), що використовуються як критерії формальної та змістовної коректності документів.

По-друге, рамка Just Transition – це документи, що визначають політику справедливої трансформації для вугільних територій (план дій відповідного вугільного мікрорегіону та державна цільова програма трансформації вугільних регіонів), які задають цільову логіку переходу, пріоритети та очікувані результати до 2030 року.

По-третє, рамка управління публічними інвестиціями (за наявності її застосування в громаді) – це інструменти і процедури формування, пріоритезації, фінансування та моніторингу інвестиційних проєктів (зокрема середньострокове планування інвестицій, портфельний підхід, використання цифрових інструментів на кшталт DREAM), які забезпечують перехід від стратегічних цілей і трансформаційних пріоритетів до конкретних проєктних рішень та їх ресурсного забезпечення.

1.3. Логіка політики Just Transition для громади

Логіка політики справедливої трансформації (Just Transition) для громади повинна вибудовуватися як послідовний причинно-наслідковий ланцюг, що забезпечує системність прийняття рішень і узгодженість між стратегічними намірами та практичною реалізацією.

Проблема – Ціль – Заходи – Індикатори – Фінансування – Проєкти – Моніторинг

Політика справедливої трансформації починається з визначення ключових проблем громади: залежності від вуглевидобування, ризику втрати робочих місць, екологічних проблем і слабкої диверсифікації економіки. На цій основі формуються цілі - створення нових робочих місць, розвиток альтернативних секторів, модернізація інфраструктури та підтримка вразливих груп.

Цілі реалізуються через конкретні заходи й проєкти, забезпечені фінансуванням із бюджету, фондів та інвестицій. Їх виконання вимірюється показниками (робочі місця, інвестиції, рівень зайнятості тощо), а система моніторингу дозволяє відстежувати результати й коригувати дії громади.

Таким чином, політика Just Transition для громади повинна мати чітку логіку взаємопов'язаних рішень - від діагностики проблем до системного моніторингу результатів. Лише за наявності такої послідовності справедлива трансформація може бути керованою, фінансово забезпеченою та соціально збалансованою.

Важливо, щоб кожен елемент цього ланцюга був закріплений у відповідних стратегічних та планувальних документах громади - Стратегії розвитку, Плані заходів, Програмі соціально-економічного розвитку, Середньостроковому плані публічних інвестицій та Єдиному проєктному портфелі. Це забезпечує інституційну сталість трансформаційного курсу та узгодженість управлінських рішень у різних часових горизонтах.

Крім того, логіка Just Transition передбачає активне залучення стейкхолдерів - бізнесу, громадськості, працівників вугільної галузі, освітніх установ і міжнародних партнерів - до формування та реалізації політики. Такий підхід гарантує соціальну прийнятність змін, прозорість процесів та мінімізацію ризиків соціальної напруги.

Отже, справедлива трансформація - це не окремий набір проєктів, а цілісна система управління змінами, в якій стратегія, фінансування, індикатори та моніторинг функціонують як єдиний механізм переходу до диверсифікованої, екологічно безпечної та економічно стійкої моделі розвитку громади.

2. ОБ'ЄКТИ АНАЛІЗУ ТА МЕТОДОЛОГІЯ

2.1. Перелік проаналізованих документів громади

Для проведення аналізу використано ключові програмно-стратегічні та планувальні документи Нововолинської громади, які формують цілісну систему стратегічного управління розвитком.

Водночас громада не має затвердженої Стратегії розвитку та Плану заходів з її реалізації - базових документів стратегічного планування, що визначають довгострокову модель розвитку, забезпечують цілісність стратегічного бачення та формують логіку переходу від стратегічних цілей до конкретних інструментів їх реалізації.

За відсутності цих документів функцію стратегічного орієнтира частково виконує План відновлення та розвитку громади, який визначає загальне бачення, пріоритети та цілі розвитку. Програма соціально-економічного і культурного розвитку конкретизує ці пріоритети на середньострокову перспективу, тоді як Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій і Єдиний проєктний портфель забезпечують їх операціоналізацію через бюджетні рішення та реалізацію конкретних інвестиційних проєктів.

Сукупний аналіз зазначених документів дає змогу оцінити послідовність, взаємодоповнюваність та практичну реалізованість стратегічних рішень громади, а також їх відповідність принципам справедливої трансформації вугільних територій.

Назва документа	№ і дата затвердження	Період дії	Посилання
План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року	Рішення виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 04.07.2024 №683	2027	https://nov-rada.gov.ua/document/2024-rik/
Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Рішення сесії Нововолинської міської ради від 24.12.2025 №54/10	2026-2028	https://nov-rada.gov.ua/prohrama-ekonomichnoho-i-sotsialnoho-rozvytku/
Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Рішення виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21.08.2025 №761	2026-2028	https://nov-rada.gov.ua/publichni-investytсии/
Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік	Рішення виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 18.12.2025 №1149	2026	https://nov-rada.gov.ua/document/2025-rik/

2.2. Підхід та інструменти оцінки

Для аналізу обрано метод матриці відповідності (compliance / alignment matrix), що дозволяє системно оцінити ступінь узгодженості стратегічного або планувального документа з визначеною рамкою політики (у даному випадку - принципами справедливої трансформації).

Суть методу полягає у співставленні визначеного переліку критеріїв зі змістом аналізованого документа. Для кожного критерію оцінюється: наявність відповідного компоненту у документі; глибина його інтеграції; присвоюється бальна оцінка за уніфікованою шкалою.

Після заповнення матриці здійснюється розрахунок інтегрованого показника (сума балів / максимально можливий бал $\times 100\%$), що дозволяє перевести якісний аналіз у вимірюваний індекс відповідності. Такий підхід поєднує контент-аналіз документа з експертною оцінкою рівня інтеграції політики. Його перевагами є структурованість, поєднання кількісного і якісного підходів, співставлення результатів, виявлення прогалин, що є підставою для прийняття управлінських рішень (коригування політик, перерозподіл ресурсів).

2.3. Критерії та шкала оцінювання

Для кожного блоку аналізу документів визначено переліки критеріїв оцінювання, які дозволяють здійснити системну та об'єктивну оцінку якості підготовки стратегічних та програмних документів. Для усіх критеріїв застосовується єдина бальна шкала (0-3):

- 0 - відсутність відображення підходу
- 1 - формальна відповідність
- 2 - часткова інтеграція
- 3 - системна інтеграція

Це дозволяє перевести якісну оцінку у кількісний вимір та обчислити інтегрований показник відповідності.

3. ЗАГАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДИ

Цей етап є першочерговим і необхідною передумовою подальшого аналізу ключових стратегічних документів громади на предмет їх відповідності принципам справедливої трансформації. Такий аналіз дозволяє визначити чинність і взаємоузгодженість документів, наявність дієвих механізмів реалізації та відповідність нормативним вимогам, що забезпечує надійну інституційну основу для інтеграції підходів справедливої трансформації у систему стратегічного управління розвитком громади.

Оцінювання буде здійснюватись за такими критеріями:

Критерії	Опис
Відповідність вимогам та якість підготовки	оцінюється дотримання законодавчих і методичних вимог до розроблення документа, його повнота, логічність, обґрунтованість формулювань, чіткість цілей і завдань, а також визначення відповідальних виконавців і механізмів реалізації
Актуальність	визначається відповідність документа сучасним викликам соціально-економічного розвитку, безпековій ситуації, потребам громади та стратегічним орієнтирам регіональної і державної політики
Структура	аналізується наявність ключових розділів (аналіз стану, стратегічні цілі, заходи, ресурси, показники), логічна послідовність викладення та взаємозв'язок між стратегічними і операційними компонентами
Дані та аналітична база	оцінюється використання статистичних даних, аналітичних досліджень, прогнозних розрахунків, фінансових показників, що підтверджують обґрунтованість стратегічних рішень і пріоритетів
Система моніторингу	перевіряється наявність вимірюваних показників результативності (базових і цільових значень), визначення механізмів оцінки виконання та періодичності звітування
Узгодженість	визначається ступінь відповідності документа іншим стратегічним і планувальним документам громади, регіональним і державним політикам, а також рівень внутрішньої логічної узгодженості між цілями, заходами та ресурсами

З урахуванням підходів та інструментів оцінки, описаних у пунктах 2.2 та 2.3, максимальна оцінка якості підготовки стратегічних та програмних документів може складати 18 балів.

3.1. План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року

План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року розроблено за сприяння ПРООН за підтримки уряду Японії та затверджено рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 04.07.2024 №683.

Розробка Плану здійснювалася в період з жовтня 2023 року по 29 березня 2024 року. Загалом до процесу його розробки було залучено широке коло зацікавлених осіб: підприємства, установи та організації різних форм власності; громадські організації, органи державної влади та місцевого самоврядування, а також понад 1000 мешканців громади, які взяли участь у соціологічному опитуванні.

Документ має повну логічну структуру планувального документа:

Мета, завдання та період підготовки Плану

Розділ 1. Загальна характеристика громади

Розділ 2. Вплив збройної агресії РФ на стан та функціонування об'єктів, що забезпечують надання базових послуг в громаді

Розділ 3. Інформація щодо необхідності попередньої підготовки території Громади до відновлення

Розділ 4. Огляд потреб та пріоритетів у відновленні об'єктів, що забезпечують надання базових послуг в громаді

Розділ 5. Пріоритетні напрями, завдання і заходи з відновлення та розвитку Громади

Розділ 6. Прогнозована потреба та можливі джерела фінансування

Розділ 7. Індикатори виконання завдань, здійснення заходів з відновлення та розвитку і їх прогнольні значення

Аналітична частина містить дані щодо демографічної характеристики громади, економічного розвитку (структура економіки, показники зайнятості, інвестиції, міжнародна співпраця), соціальної сфери (культура та дозвілля, освіта, медицина), бюджетної політики (структура доходів і видатків), а також житлово-комунальної та транспортної інфраструктури.

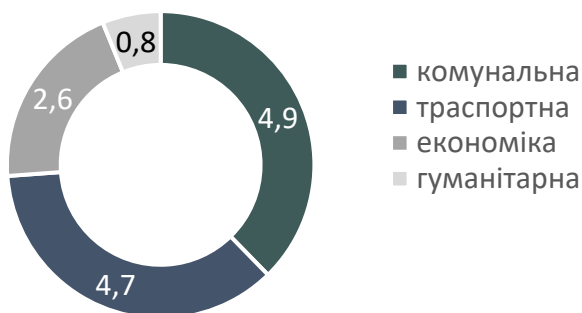
Водночас якість аналітичної складової є нерівномірною та недостатньо глибокою для комплексного стратегічного планування. Попри наявність статистичних показників, відсутня розширена порівняльна динаміка розвитку громади у міжрегіональному контексті (порівняння з іншими громадами області, мікрорегіону; визначення позиції громади та аналіз конкурентних переваг), не здійснено повноцінного аналізу довгострокових демографічних і економічних трендів (аналіз старіння населення, виявлення системних тенденцій трансформації економіки).

Оцінка впливу війни має описовий характер і не завжди підкріплена деталізованими кількісними розрахунками втрат та потреб. SWOT-аналіз у документі не інтегрований у стратегічну логіку прийняття рішень.

Документом визначено такі ключові 17 пріоритетних завдань:

1. Забезпечити населення громади наданням якісних адміністративних та соціальних послуг
2. Забезпечити сприятливе бізнес-середовище в громаді
3. Створити належні умови поводження з побутовими відходами
4. Провести реновацію житлового сектору та забезпечити житлом окремі категорії населення
5. Забезпечити зниження навантаження на бюджет громади шляхом впровадження енергоефективних рішень комунальних установ, закладів державної форми власності
6. Забезпечити населення громади заходами безпеки, захисними спорудами та укриттями
7. Створити умови для функціонування закладів охорони здоров'я та забезпечити надання якісних медичних послуг
8. Створити умови для функціонування закладів освіти та забезпечити надання якісних освітніх послуг
9. Забезпечити доступ до якісної культурної інфраструктури
10. Забезпечити доступ до якісної спортивної інфраструктури
11. Забезпечити доступ до якісної молодіжної інфраструктури
12. Забезпечити функціонування якісної системи водопостачання та водовідведення
13. Провести модернізацію систем опалення в житлових будинках та комунальних закладах громади, розширити мережу газопостачання
14. Забезпечити належну якість транспортної інфраструктури громади
15. Покращити якість громадського простору та забезпечити його інклюзію та безбар'єрність
16. Створити умови для збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів
17. Створити умови для якісного просторового розвитку громади

Вказані завдання трансформуються у 87 заходів та 144 проєктів на загальну суму понад 12,9 млрд гривень, з яких 4,9 млрд грн (або 38%) заплановано

скерувати на комунальну інфраструктуру, 4,7 млрд грн (36%) - на транспортну, 2,6 млрд грн (20%) - розвиток економіки та 778 млн грн (6%) - гуманітарну сферу.

Це свідчить про пріоритет інфраструктурної модернізації, відбудови та підвищення стійкості базових систем життєзабезпечення.

Фінансова структура додатково підтверджує інвестиційний характер документа: близько 83% ресурсів планується залучити із зовнішніх джерел (міжнародна технічна допомога та приватні інвестиції), тоді як частка власних коштів громади становить лише близько 2%.

Найбільш дороговартісні проєкти:

- Модернізація існуючої колії ДП «Волиньвугілля» - 2,3 млрд грн
- Відкриття бізнес-центру на базі Шахти №1 - 1,7 млрд грн
- Будівництво летовища - 1,5 млрд грн
- Ремонт доріг - 1,2 млрд грн
- Будівництво пункту пропуску Млинище - Сліпче - 1,1 млрд грн.

План відновлення громади загалом відповідає базовим вимогам нормативного регулювання у сфері відновлення територій та розроблений на період до 2027 року, що синхронізовано зі строком дії Державної стратегії регіонального розвитку 2021–2027 років. Документом визначено перелік проєктів, передбачено їх пріоритезацію, окреслено індикатори виконання та можливі джерела фінансування. До процесу підготовки залучено широке коло зацікавлених сторін, проведено соціологічне опитування та фокус-групові дослідження.

Узгодженість із державними та регіональними стратегічними документами є високою у частині інфраструктурного відновлення, підвищення якості життя, підтримки економічної діяльності, адаптації ринку праці до викликів та «зеленого переходу». План відновлення громади фактично виконує роль стратегічного документа в умовах відсутності затвердженої Стратегії розвитку. Водночас відсутність повноцінної Стратегії та Плану заходів з її реалізації знижує рівень вертикальної та горизонтальної інтеграції документа у систему стратегічного управління.

Документ відповідає Порядку розроблення, реалізації та моніторингу плану відновлення та розвитку регіонів і планів відновлення та розвитку територіальних громад, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2023 №731.

Загальна оцінка: нормативна відповідність і висока актуальність за умов воєнного періоду при помірній аналітичній глибині; документ доцільно доопрацювати для посилення стратегічної стійкості та довгострокової орієнтації розвитку.

Детальний аналіз відповідності Плану відновлення громади встановленим критеріям наведено у **Додатку 1**.

3.2. Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки

Програму економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки затверджено рішенням сесії Нововолинської міської ради від 24.12.2025 №54/10.

Структурно документ не містить повноцінної аналітичної частини, не вибудовує причинно-наслідкову модель «проблема - завдання - інструмент - результат», не передбачає системи вимірюваних показників досягнення цілей і не деталізує фінансове забезпечення заходів. Це обмежує можливості для об'єктивного моніторингу, оцінки ефективності та коригування реалізації Програми.

Програмою розвитку громади визначено 9 пріоритетних цілей на 2026-2028 роки:

- Посилення інвестиційної привабливості громади
- Підвищення конкурентоспроможності
- Ефективна система управління комунальним майном і земельними ресурсами
- Стабільна та ефективна робота підприємств комунальної форми власності
- Розвиток соціальної та гуманітарної сфери громади
- Забезпечення функціонування установ охорони здоров'я, освіти, культури та інших закладів соціально-культурної сфери
- Впровадження заходів з енергозбереження
- Екологічне оздоровлення довкілля
- Підтримка Збройних Сил України та підвищення рівня безпеки і захисту жителів громади.

Аналіз визначених пріоритетних цілей свідчить, що у Програмі розвитку громади переважає фокус на розвитку соціальної інфраструктури та забезпеченні функціонування бюджетної сфери, зокрема у сферах освіти, охорони здоров'я, культури, енергозбереження, екології та безпеки. Водночас питання економічного розвитку громади представлені меншою мірою і зосереджені переважно на підвищенні інвестиційної привабливості, конкурентоспроможності та ефективному управлінні комунальними ресурсами. Такий підхід свідчить про домінування соціально-інфраструктурного напрямку над економічним у системі стратегічних пріоритетів громади.

Документ має програмно-плановий характер і визначає пріоритетні цілі та завдання на середньостроковий період (2026-2028 роки), тоді як відповідно до вимог законодавства програма соціально-економічного розвитку територіальної громади повинна формуватися як документ річного планування. Така невідповідність горизонту планування ускладнює її інтеграцію з бюджетним процесом.

Концептуально Програма не суперечить Плану відновлення та розвитку громади і підтримує його загальну стратегічну логіку, зокрема у частині розвитку економіки, інфраструктури та якості життя. Водночас інтеграція має переважно

тематичний характер: відсутня чітка прив'язка заходів Програми до конкретних проєктів Плану відновлення, не синхронізовані індикатори результативності та фінансові параметри.

У чинній редакції Програма розвитку громади не відповідає вимогам Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України».

Загальна оцінка: Програма має програмно-описовий характер і потребує методичного доопрацювання. Документ не містить належної аналітичної бази, системи вимірюваних показників, чіткої логіки «проблема - завдання - інструмент – результат» та деталізації фінансового забезпечення, що ускладнює моніторинг реалізації заходів і інтеграцію з бюджетним процесом.

Детальний аналіз відповідності Програми розвитку громади наведено у **Додатку 2**.

3.3. Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки

Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки затверджено рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 21.08.2025 №761.

Це управлінський та фінансово-планувальний документ, який формує рамку для відбору і пріоритизації публічних інвестицій громади на трирічний період. За змістом це не стратегія і не програма соціально-економічного розвитку в класичному вигляді, а саме інструмент реформи управління публічними інвестиціями, який пов'язує: стратегічні цілі громади, пріоритетні сектори інвестування, напрями інвестування, орієнтовні обсяги фінансування на 2026–2028 роки.

Документ загалом відповідає вимогам до такого типу плану і виглядає підготовленим на достатньому рівні. Чітко визначена правова та процедурна рамка: зазначено підстави розроблення, мету, відповідальних за виконання, а також управлінський контроль. Це свідчить, що документ не є декларативним текстом, а вбудований у реальний процес управління інвестиціями громади.

Структура документа логічна і коректна для середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій. У ньому простежується послідовність:

- загальна частина
- описова частина
- наскрізні стратегічні цілі
- пріоритетні галузі (сектори)
- підсектори
- основні напрями публічного інвестування
- фінансова структура

Загальний обсяг публічних інвестицій (прогноз) на 2026–2028 роки передбачено у розмірі 26 млн грн. Ці кошти розподіляються за роками майже рівномірно: 2026 – 10 млн грн; 2027 – 8 млн грн; 2028 – 8 млн грн. При цьому у СППІ більше фінансування передбачено саме на початок періоду, що зазвичай означає фокус на запуск/продовження вже підготовлених або розпочатих інвестицій.

Документом визначено 5 пріоритетних галузей (секторів) для публічного інвестування на 2026-2028 роки.

Понад 32% фінансового ресурсу заплановано скерувати на галузь «Освіта і наука», по 25% на Муніципальну інфраструктуру та Енергетику.

Структура секторів та їх зміст повністю відповідають вимогам середньострокового планування та логіці вертикальної інтеграції публічних інвестицій.

Документ орієнтований на підвищення якості життя населення та посилення інфраструктурної стійкості громади в умовах воєнних викликів - через підвищення енергоефективності громадських будівель, розширення генеруючих потужностей, забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, модернізацію інженерних мереж, а також покращення якості освітніх і медичних послуг. Такі акценти чітко відображені у пріоритетних напрямках Додатку 1 СППІ.

Водночас план сформовано з урахуванням реальної фінансової спроможності громади та визначених граничних обсягів публічних інвестицій, що свідчить про його прагматичний і ресурсно збалансований характер.

Поряд з цим СППІ громади містить додаткові 4 сектори, які потенційно можуть реалізовуватись у 2027-2028 роках за умови наявності фінансування:

- **Соціальна сфера** (покращення інфраструктури для маломобільних груп населення та підтримка дітей)
- **Публічні послуги і цифровізація** (цифрова трансформація адміністративних сервісів)
- **Економічна діяльність** (створення еко-індустріального парку)
- **Транспорт** (розбудова та відновлення доріг комунальної власності)

В межах секторів Додатку 2 СППІ передбачено також напрямки в частині модернізації інфраструктури закладів професійної та фахової передвищої освіти, створення нових, розширення діючих об'єктів енергетичної інфраструктури (котелень), впровадження заходів з ВДЕ на муніципальних об'єктах, модернізація систем теплопостачання та управління побутовими відходами.

Актуальність документа підтверджується врахуванням воєнних викликів, енергетичної безпеки та модернізації критичної інфраструктури, однак напрями економічного зростання, екологічної модернізації та довгострокової конкурентоспроможності не визначені як стратегічно домінуючі.

Структурно та з точки зору наявності фінансових параметрів і цільових показників документ є системним. Передбачені базові та прогнозні значення індикаторів дозволяють здійснювати моніторинг реалізації. Водночас узгодженість із вищими рівнями планування має частковий характер (орієнтовно 40%), що може спричинити обмежені можливості залучення обласного та державного співфінансування.

СППІ громади відповідає Порядку розроблення та моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2025 №294.

Загальна оцінка: документ є функціонально придатним до реалізації, однак потребує доопрацювання в частині стратегічної пріоритезації, секторної узгодженості та посилення інтеграції з державними та обласними інвестиційними пріоритетами.

Детальний аналіз відповідності СППІ громади наведено у **Додатку 3**.

3.4. Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік

Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік схвалено рішенням виконавчого комітету Нововолинської міської ради від 18.12.2025 №1149.

Портфель складено у формі, яка відповідає логіці публічних інвестицій: для кожного проєкту наведено ідентифікатор (DREAM), назву, сектор/галузь, фінансовий ресурс. Це робить документ придатним для «збірки» інвестиційної програми громади та комунікації з донорами/державними програмами.

Документ включає 63 проєкти публічних інвестицій орієнтовною вартістю життєвого циклу 2,1 млрд гривень, з яких планується співфінансування з бюджету громади по 33 проєктах на загальну суму 511,7 млн гривень.

Найбільший фінансовий ресурс (369,4 млн грн) закладено на 8 проєктів муніципальної інфраструктури (енергоефективні заходи).

На інші галузі передбачено реалізацію проєктів в межах однакової загальної вартості: охорона здоров'я (центр реабілітації, відділення стаціонарного догляду) - 53,6 млн грн; енергетика (20 проєктів відновлювальної енергетики) - 49,3 млн грн; освіта і наука - 3 проєкти (НУШ, харчоблок, шкільні автобуси) на суму 39,3 млн грн.

Єдиний проєктний портфель громади загалом забезпечує формальну відповідність базовим вимогам: напрями публічного інвестування мають фактичне наповнення конкретними проєктними пропозиціями - усі пріоритетні напрями, визначені у СППІ громади, мають відображення в ЄПП. Таким чином дотримано принцип портфельного управління - «напрямок - проєкт - ресурс», що свідчить про належну інтеграцію планувального та інвестиційного рівнів управління.

Водночас виявлено неповну синхронізацію з напрямками СППІ громади, наявні структурні порушення логіки формування переліку.

Загальна оцінка: документ є функціонально придатним до реалізації та може використовуватися як інструмент формування й управління інвестиційним портфелем громади. Водночас він потребує доопрацювання в частині структурної узгодженості.

Детальний аналіз відповідності ЄПП громади наведено у **Додатку 4**.

ВИСНОВКИ

Проведена інтегральна оцінка демонструє загалом достатній рівень відповідності стратегічних та програмних документів громади, із чіткою перевагою інвестиційного компонентів над програмно-плановим.

Найвищі показники отримали документи, пов'язані з управлінням публічними інвестиціями - Середньостроковий план публічних інвестицій (83%) та Єдиний проєктний портфель (78%), що свідчить про сформовану систему портфельного управління, наявність чіткої прив'язки «напрямок - проєкт - ресурс», інтеграцію

середньострокового планування з бюджетним процесом. Однак, документи потребують посилення стратегічної стійкості та довгострокової орієнтації розвитку, а також інтеграції з державними і обласними пріоритетами.

Високу інтегральну оцінку має також План відновлення (78%), який виконує роль стратегічної основи середньострокового розвитку та забезпечує тематичну узгодженість із інвестиційними документами. Він формує цільову логіку розвитку на період до 2027 року та слугує базою для формування портфеля проєктів.

Найнижчий рівень відповідності має Програма розвитку громади (33%), оскільки вона не має належного аналітичного підґрунтя, не інтегрована повноцінно з іншими програмними та інвестиційними документами громади, не містить вимірюваних результатів і не формує чіткої логіки бюджетного прогнозування. Документ виконує роль декларативного переліку намірів, але не є повноцінним інструментом стратегічного та програмного управління розвитком громади.

Загалом аналіз показує, що найсильнішою ланкою системи планування громади є документи середньострокового публічного інвестування, тоді як стратегічний і операційний рівні потребують суттєвого посилення. Відсутність затвердженої Стратегії розвитку громади може мати для Нововолинської громади як управлінські, так і фінансові наслідки. Навіть за наявності Плану відновлення та Середньострокового плану інвестицій, стратегічний вакуум створює системні ризики, серед яких:

- втрата довгострокового бачення розвитку (прийняття рішень в логіці «поточних потреб», а не стратегічного позиціонування);

- ослаблення вертикальної інтеграції (стратегія є ключовим документом для синхронізації Державною стратегією розвитку, регіональною стратегією області, секторальними державними програмами. Без неї громада має обмежені аргументи для обґрунтування великих інфраструктурних проєктів та може втрачати додаткові можливості державного співфінансування).

4. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПАРЦІ JUST TRANSITION

Після проведення загальної діагностики якості стратегічних та планувальних документів громади наступним етапом є оцінка їх змістовної відповідності принципам справедливої трансформації. Якщо попередній етап дозволив визначити інституційну спроможність, структурну цілісність і взаємоузгодженість документів, то цей етап спрямований на аналіз їх стратегічної спрямованості — зокрема, наскільки вони відображають виклики економічної трансформації, декарбонізації та структурної перебудови території.

Оцінка відповідності передбачає аналіз того, чи інтегровані в стратегічних та програмних документах громади наступні критерії

Критерії	Опис
Деверсифікація економіки	є базовою умовою справедливої трансформації, оскільки зменшує залежність території від одного сектору та створює нові джерела зайнятості й доходів у період структурних змін
Енергетичний перехід	має ключове значення як інструмент декарбонізації, підвищення енергонезалежності та формування нових економічних можливостей у сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності
Ринок праці	визначає соціальну справедливість трансформації через перекваліфікацію, створення нових робочих місць і пом'якшення негативних наслідків для працівників традиційних галузей
Екологічна трансформація	забезпечує відновлення довкілля, зменшення промислового навантаження та покращення якості життя населення в постіндустріальних територіях
Соціальна інфраструктура	гарантує, що процес трансформації не поглиблює соціальну нерівність, а супроводжується розвитком освіти, медицини та соціальних послуг
Просторовий розвиток	сприяє збалансованому використанню територій, ревіталізації промислових зон та інтеграції нових функцій у просторову структуру громади
Управлінська участь	забезпечує залучення громадян, бізнесу та працівників до прийняття рішень, що є принциповою вимогою підходу Just Transition
Проекти та фінансування	відображають практичну реалізацію трансформації через наявність інвестиційних механізмів, програм підтримки та доступ до зовнішніх ресурсів
Індикатори	дозволяють вимірювати прогрес трансформації, оцінювати її соціальні й економічні наслідки та забезпечувати прозорість і підзвітність політики

Таким чином, на цьому етапі можна оцінити не лише формальну наявність трансформаційних елементів у документах громади, а й рівень їх системності, інтегрованості та реальної спроможності забезпечити справедливий, соціально збалансований і економічно стійкий перехід території до нової моделі розвитку.

З урахуванням підходів та інструментів оцінки, описаних у пунктах 2.2 та 2.3, максимальна оцінка якості підготовки стратегічних та програмних документів може складати 27 балів.

План дій зі справедливої трансформації Волинського вугільного мікрорегіону Волинської області на період до 2030 року - визначає комплексну модель переходу території від вугледобувної спеціалізації до диверсифікованої, екологічно сталої та соціально орієнтованої економіки. Його стратегічні цілі формують рамку для інтеграції місцевих документів планування до регіональної політики Just Transition:

ТРАНСФОРМОВАНА ЕКОНОМІКА ВОЛИНСЬКОГО ВУГІЛЬНОГО МІКРОРЕГІОНУ СПРИЯЄ СТАЛОМУ РОЗВИТКУ ТА ІННОВАЦІЙНОСТІ МІКРОРЕГІОНУ

Ціль скерована на підвищення конкурентоспроможності та диверсифікації економіки мікрорегіону через розвиток еко-індустріальних парків, підтримку розвитку малого підприємництва та сприяння ефективному використанню постпромислових вугільних територій для потреб нової економіки мікрорегіону, не пов'язаної з вуглевидобутком.

ЕКОЛОГІЧНА СТАЛІСТЬ ТА ЗЕЛЕНИЙ ПЕРЕХІД ФОРМУЮТЬ ПРИВАБЛИВІСТЬ ТЕРИТОРІЇ МІКРОРЕГІОНУ ДЛЯ НАСТУПНИХ ПОКОЛІНЬ

Ціль спрямована на підвищення екологічної привабливості мікрорегіону для проживання та стримування відтоку населення, зокрема молоді. Її досягнення передбачає модернізацію систем водопостачання і водовідведення та очисних споруд, впровадження енергоефективності й альтернативної енергетики, рекультивацію деградованих земель, а також відновлення екологічної рівноваги та зменшення забруднення довкілля.

МОДЕРНІЗОВАНА ІНФРАСТРУКТУРА АДАПТОВАНА ДЛЯ ПОТРЕБ МЕШКАНЦІВ ТА БІЗНЕСУ МІКРОРЕГІОНУ

Ключовими аспектами даної цілі є формування такої інфраструктури в громадах вугільного мікрорегіону, яка відповідатиме запитам населення та бізнесу, і яка стримуватиме населення від виїзду за межі мікрорегіону в пошуках комфортних умов життєдіяльності. Для досягнення даної цілі визначено такі напрями втручання: відновлення та розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури, модернізація житлово-комунальної інфраструктури, створення та облаштування інфраструктури дозвілля та громадських просторів.

ЯКІСНА СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІДПОВІДАЄ НОВИМ ВИМОГАМ РИНКУ ПРАЦІ МІКРОРЕГІОНУ

Ціль спрямована на забезпечення балансу на ринку праці мікрорегіону після припинення роботи вуглевидобувних підприємств та розвиток альтернативних видів економічної діяльності. Її досягнення передбачає модернізацію системи професійної освіти й перепідготовки, зокрема для вивільнених працівників шахт,

з орієнтацією на потреби нової економіки. Основні напрями реалізації - підтримка закладів освіти, що готують фахівців для зеленої економіки, розвиток співпраці освіти й бізнесу (зокрема дуальної освіти) та створення умов для професійної переорієнтації працівників.

КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ВИВІЛЬНЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ІНШИХ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ Є ІНКЛЮЗИВНОЮ ТА ДОСТУПНОЮ

Ціль спрямована на пом'якшення соціально-економічних наслідків закриття шахт та адаптацію вивільнених працівників до нової економічної моделі мікрорегіону. Основні напрями реалізації - підтримка самозайнятості й працевлаштування в інших сферах (сільське господарство, туризм, креативні індустрії), а також забезпечення доступу до якісних медичних, психологічних і соціальних послуг для зменшення негативних соціальних наслідків трансформації.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ Є ПРОЗОРОЮ ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЮ

Метою даної цілі є забезпечення ефективного й прозорого управління процесом справедливої трансформації вугільного мікрорегіону та максимально безболісного переходу від вуглевидобутку до альтернативних видів економічної діяльності. Для цього передбачено підвищення інституційної спроможності органів та персоналу, відповідальних за реалізацію трансформації, а також впровадження цифрових сервісів для активізації мешканців і налагодження комунікації в громадах.

У сукупності ці шість цілей формують цілісну та інтегровану рамку справедливої трансформації, що забезпечує комплексний перехід від вуглезалежної моделі розвитку до стійкої, екологічно збалансованої, економічно диверсифікованої та соціально орієнтованої економіки мікрорегіону.

4.1. План відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року

За відсутності Стратегії розвитку громади функцію стратегічного орієнтира частково виконує План відновлення та розвитку громади, який визначає загальне бачення, пріоритети та цілі розвитку території. План відновлення виконує роль перехідної стратегічної рамки для реалізації принципів справедливої трансформації - він інтегрує інфраструктурні, соціальні та економічні заходи в єдину систему середньострокових дій.

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Диверсифікація економіки	Так	Часткова	2	Передбачено підтримку МСП, створення індустріального парку, розвиток промисловості та логістики, але відсутня структуроване бачення економічної диверсифікації з визначенням нових конкурентних кластерів, цільових ринків і прогнозованої моделі зайнятості
Енергетичний перехід	Так	Часткова	2	Акцент на енергоефективності будівель, але відсутня системна стратегія переходу до ВДЕ та декарбонізації
Ринок праці	Так	Часткова	2	Окреслено проблеми зайнятості, профорієнтацію, підтримку безробітних, проте відсутній прогноз потреб ринку праці у зв'язку зі структурними змінами
Екологічна трансформація	Так	Часткова	2	Наявні заходи з охорони довкілля (управління ТПВ, очисні споруди, інфраструктура для електромобілів), проте відсутня комплексна екологічна трансформація території
Соціальна інфраструктура	Так	Системна	3	Чітко визначені потреби та проекти модернізації соціальної інфраструктури (освіта, медицина, культура, молодіжна політика, спорт)
Просторовий розвиток	Так	Часткова	2	Передбачено розроблення Комплексного плану просторового розвитку
Управлінська участь	Частково	Формальна	1	Є згадки про посилення інституційної спроможності молодіжних рад, розбудову партнерського середовища молоді з бізнесом і громадянськістю, однак відсутня цілісна система управління процесом справедливої трансформації із залученням працівників вугільної галузі
Проекти та фінансування	Так	Часткова	2	88/144 проєктів (або 61%) прямо або опосередковано відповідають принципам JT
Індикатори	Так	Часткова	2	Наявні індикатори викидів CO ₂ , потужність СЕС та накопичувачів, річна генерація ВДЕ, потужність очисних споруд
Загалом			18	

Інтегрований індекс відповідності складає **67%**.

У Плані відновлення Нововолинської громади питання диверсифікації економіки відображено через заходи, спрямовані на розвиток нових секторів економіки. Зокрема, планується будівництво транспортного пункту пропуску Млинище – Сліпче на українсько-польському кордоні, модернізація залізничної колії ДП «Волиньвугілля» та розвиток логістичної інфраструктури, включаючи створення вантажних логістичних хабів. Важливими елементами економічної диверсифікації також є створення центру енергоефективності, розвиток бізнес-інфраструктури. Окрему роль у формуванні нової економічної спеціалізації громади відіграє створення індустріального парку площею до 50 га у селищі Благодатне, орієнтованого на розвиток інновацій, технологій та переробної промисловості. Реалізація таких заходів сприятиме формуванню нових економічних напрямів та поступовому зменшенню залежності громади від вугільної галузі. Водночас у документі відсутнє структуроване бачення економічної диверсифікації, зокрема не визначено потенційні конкурентні кластери, цільові ринки розвитку та прогнозовану модель зайнятості, що є важливими елементами стратегічного планування трансформації економіки громади.

Питання розвитку ринку праці у Плані відновлення громади враховане через заходи, спрямовані на розвиток професійно-технічної освіти та підготовку кадрів за новими спеціальностями, затребуваними на місцевому ринку праці. Зокрема, передбачено створення або відкриття вищого навчального закладу зі структурними підрозділами у вигляді центрів професійно-технічної освіти, які здійснюватимуть підготовку фахівців у сферах військової справи, інженерії, інформаційних технологій та мереж, енергоменеджменту, будівництва доріг і мостів та інших технічних напрямів. У контексті справедливої трансформації такі заходи сприяють формуванню нових професійних компетенцій, адаптації ринку праці до структурних змін економіки та створюють передумови для перекваліфікації працівників, зокрема тих, які були зайняті у вугільній галузі. Водночас документ лише частково розкриває механізми реалізації цих заходів і потребує більшої уваги до системної підтримки перекваліфікації та розвитку людського капіталу громади.

Енергетичний перехід у Плані відновлення представлений переважно через заходи з підвищення енергоефективності та модернізації комунальної енергетичної інфраструктури. Передбачено впровадження системи енергомоніторингу, встановлення сонячних електростанцій і теплових насосів, термомодернізацію будівель, модернізацію котелень та встановлення лічильників теплової енергії, а також визначено індикатори, за якими проводитиметься моніторинг (скорочення викидів CO₂, збільшення потужності СЕС, зростання генерації електроенергії з відновлюваних джерел). Водночас ці заходи мають переважно інфраструктурний характер і недостатньо пов'язані з формуванням нового енергетичного сектору економіки громади.

Екологічна трансформація у Плані відновлення представлена досить обмежено та переважно розглядається у контексті загального покращення інфраструктури та умов життя, зокрема через модернізацію очисних споруд і розвиток системи управління твердими побутовими відходами. Поряд з цим у документі передбачено окремі ініціативи, спрямовані на розвиток інфраструктури для електромобілів, що може сприяти зменшенню викидів забруднюючих речовин у транспортному секторі. Водночас, у контексті справедливої трансформації у документі недостатньо уваги приділено комплексному екологічному відновленню територій.

Просторовий розвиток у Плані відновлення представлений частково, зокрема через розробку Комплексного плану просторового розвитку території громади та детальних планів населених пунктів. Водночас у документі недостатньо уваги приділено створенню нових економічних зон, впровадженню механізмів ревіталізації промислових територій, що могло б сприяти залученню інвестицій, формуванню нових центрів економічної активності та створенню додаткових робочих місць.

Найбільш повно принципи справедливої трансформації у Плані відновлення інтегровані у напрямі розвитку соціальної інфраструктури. Документ приділяє значну увагу забезпеченню функціонування базових послуг для населення, зокрема у сферах освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства та соціального захисту. Передбачено відновлення та модернізацію відповідних об'єктів інфраструктури, що сприятиме підвищенню якості життя населення та формуванню більш комфортного середовища проживання. У контексті справедливої трансформації розвиток соціальної інфраструктури має важливе значення, оскільки сприяє підвищенню людського капіталу, зменшенню соціальних диспропорцій та створенню умов для адаптації населення до економічних і структурних змін у громаді.

Щодо управлінської участі, у процесі підготовки Плану було залучено різні групи зацікавлених сторін, зокрема населення громади, бізнес, громадські організації та органи місцевого самоврядування. Було проведено соціологічні опитування та фокус-групові дослідження, що свідчить про використання елементів партисипативного управління. Разом з тим доцільно посилити інституційні механізми управління процесами трансформації, зокрема через створення спеціалізованих координаційних структур або платформ взаємодії між владою, бізнесом та громадськістю.

Таким чином, документ системно охоплює розвиток соціальної інфраструктури та містить значну частку проєктів (61%), які прямо або опосередковано відповідають трансформаційним завданням. Водночас ключові напрями - диверсифікація економіки, енергетичний перехід, ринок праці та екологічна трансформація - інтегровані лише частково й не формують цілісної довгострокової моделі поствугільного розвитку.

Загалом План відновлення має переважно стабілізаційно-відновлювальний характер, тоді як справедлива трансформація потребує стратегічного горизонту

та системної перебудови економічної моделі громади. Отже, документ може виконувати функцію перехідного стратегічного каркасу, однак для повноцінної реалізації процесу трансформації доцільно інституційно закріпити довгострокове бачення через розробку та затвердження Стратегії розвитку громади і Плану заходів з її реалізації.

4.2. Програма економічного і соціального розвитку Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки

Програма розвитку громади забезпечує річну операціоналізацію стратегічних та середньострокових пріоритетів трансформації, відображаючи поточний стан соціально-економічного розвитку, визначаючи конкретні завдання на плановий період та закладаючи практичні кроки їх реалізації. Саме на рівні Програми стратегічні орієнтири мають трансформуватися у вимірювані результати року - через визначення цільових показників, переліку заходів, ресурсного забезпечення та механізмів координації виконання. Вона повинна забезпечувати узгодженість між довгостроковим баченням і щорічним бюджетним плануванням, створюючи інструмент поетапного впровадження трансформаційних змін у громаді.

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Диверсифікація економіки	Так	Часткова	2	Передбачено підтримку МСП, інвестиційну політику, розвиток промисловості, формування конкурентного середовища, проте відсутня модель структурної перебудови економіки після згорання вуглевидобутку та визначення нових секторів спеціалізації
Енергетичний перехід	Так	Часткова	2	Значний блок з енергозбереження та стимулювання ВДЕ, але акцент зроблено переважно на енергоефективності бюджетної сфери, без довгострокової стратегії декарбонізації громади
Ринок праці	Так	Часткова	2	Окреслено проблеми зайнятості, профорієнтацію, підтримку безробітних, проте відсутній прогноз потреб ринку праці у зв'язку зі структурними змінами економіки
Екологічна трансформація	Так	Часткова	2	Передбачено заходи з охорони довкілля, поводження з ТПВ, модернізацію інженерних мереж, проте без трансформаційної логіки
Соціальна інфраструктура	Так	Системна	3	Детально прописані напрями розвитку освіти, медицини, соціального захисту, ветеранської політики, культури та спорту

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Просторовий розвиток	Так	Часткова	2	Передбачено розробку містобудівної документації
Управлінська участь	Частково	Формальна	1	Зазначено співпрацю з громадськістю та бізнесом, підтримку молодіжної ради. Водночас немає окремої системи управління процесом справедливої трансформації
Проекти та фінансування	Так	Часткова	2	23/36 проєктів (або 64%) прямо або опосередковано відповідають принципам JT
Індикатори	Частково	Формальна	1	Визначені загальні цілі та ресурсні показники, але відсутні вимірювані індикатори, в тому числі справедливої трансформації
Загалом			17	

Інтегрований індекс відповідності складає **63%**.

В частині економічної диверсифікації ключову увагу зосереджено на сприянні структурній перебудові промислового комплексу громади з урахуванням зміни в попиті на продукцію та підвищенні його інноваційно-інвестиційної привабливості. Окрім того, акцентовано увагу на підтримці малого та середнього бізнесу. Це, у свою чергу, створює передумови для розширення економічної бази громади, формування нових робочих місць і зменшення залежності від традиційних галузей, однак без чітко визначеної моделі нової спеціалізації економіки та потреб ринку праці не забезпечує повноцінної структурної диверсифікації.

Питання розвитку ринку праці у Програмі представлене через заходи, спрямовані на підвищення економічної активності населення, сприяння зайнятості та підтримку вразливих груп населення. Документ передбачає підвищення конкурентоспроможності безробітних, розвиток професійної мобільності працівників, проведення профорієнтаційної роботи серед молоді та стимулювання самозайнятості населення. У контексті справедливої трансформації такі заходи створюють базові передумови для підтримки зайнятості населення, однак у Програмі недостатньо уваги приділено перекваліфікації працівників галузей, що перебувають у стадії трансформації, зокрема вугільної промисловості, а також розвитку нових професійних компетенцій, пов'язаних із сучасними секторами економіки.

В документі частково присутні окремі елементи енергетичного переходу - проявляються у впровадженні альтернативних джерел енергії, модернізації тепломереж, встановленні систем моніторингу енергоспоживання, зменшенні енергоємності виробництва. Це свідчить про орієнтацію громади на підвищення

енергетичної стійкості, однак без формування цілісної довгострокової стратегії декарбонізації та системного переходу до низьковуглецевої моделі розвитку.

Екологічна складова у Програмі представлена через заходи з покращення стану довкілля, зокрема розвиток системи поводження з відходами, впровадження роздільного збору сміття, будівництво та реконструкцію інженерних мереж, а також заходи із санітарного благоустрою території громади. У документі підкреслюється необхідність досягнення екологічної безпеки на рівні європейських стандартів. Водночас заходи мають переважно локальний інфраструктурний характер і недостатньо пов'язані з комплексною екологічною трансформацією територій, які зазнали впливу промислової діяльності, що є важливим елементом справедливої трансформації вугільних регіонів.

Найбільш повно у Програмі представлені заходи з розвитку соціальної інфраструктури. Значна увага приділяється модернізації систем освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту населення та розвитку молодіжної політики. Передбачено оновлення матеріально-технічної бази освітніх і медичних закладів, розвиток інклюзивного освітнього середовища, підтримку соціально вразливих груп населення, ветеранів та внутрішньо переміщених осіб.

Документ має сильні позиції у сфері містобудування та управління земельними ресурсами.

Найменш інтегрованими у Програму є підходи управлінської участі та системи індикаторів справедливої трансформації. У документі зазначено співпрацю органів місцевого самоврядування з громадськістю, бізнесом та молодіжною радою, однак відсутня окрема система управління процесом трансформації вугільного регіону. Також Програма не містить чітких вимірюваних індикаторів, які б дозволяли оцінювати прогрес у реалізації принципів справедливої трансформації.

Загалом Програма формує базову основу для соціально-економічного розвитку громади, проте інтеграція принципів справедливої трансформації має переважно фрагментарний характер і потребує посилення через визначення нової економічної спеціалізації, прогнозування структурних змін ринку праці, розвиток зеленої енергетики, екологічну модернізацію територій та запровадження системи індикаторів трансформації.

4.3. Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки

У контексті справедливої трансформації саме на рівні СППІ стратегічні цілі економічної диверсифікації, декарбонізації, соціальної стійкості та просторової модернізації мають трансформуватися у структурований інвестиційний портфель із чіткими пріоритетами та ресурсним забезпеченням.

СППІ формує рамку для відбору та пріоритезації проєктів, які сприяють зменшенню соціальних і екологічних ризиків, підтримці вразливих груп

населення, модернізації інфраструктури та переходу до більш стійкої моделі розвитку. Він забезпечує узгодженість між довгостроковими трансформаційними цілями та середньостроковим бюджетним плануванням, концентруючи ресурси на напрямках, що мають найбільший структурний вплив.

Таким чином, у логіці справедливої трансформації СПІ виступає ключовим інструментом поетапного впровадження змін, який поєднує стратегічне бачення з практичними інвестиційними рішеннями, забезпечуючи збалансований соціально-економічний та екологічний розвиток території.

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Деверсифікація економіки	Так	Часткова	2	Передбачено створення еко-індустріального парку, розвиток економічної діяльності та робочих місць, однак не визначено їх пріоритетними на 2026-2028 роки
Енергетичний перехід	Так	Часткова	2	Визначено одним із пріоритетних секторів громади через впровадження ВДЕ на енергоефективні заходи громадських будівель, але без трансформаційної логіки
Ринок праці	Так	Часткова	2	Передбачено модернізацію закладів професійно-технічної освіти, однак цей напрям не визначено як пріоритетний сектор публічного інвестування на 2026–2028 роки, що знижує його стратегічну вагу та обмежує потенціал впливу на структурну трансформацію ринку праці громади
Екологічна трансформація	Так	Часткова	2	Заплановано реалізувати проекти з управління відходами, модернізації очисних споруд і систем водопостачання, однак вони мають переважно інфраструктурний характер
Соціальна інфраструктура	Так	Системна	3	Високий рівень деталізації: медицина, освіта, соціальні послуги, житло для ВПО
Просторовий розвиток	Частково	Формальна	1	Розбудова та відновлення автомобільних доріг має інфраструктурний характер, але без стратегічного бачення переформатування простору громади в логіці поствугільної трансформації
Управлінська участь	Ні	-	0	СППІ сформовано адміністративно, без інструментів участі громадськості

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Проекти та фінансування	Так	Часткова	2	Чітка структура секторів, розподіл граничних обсягів фінансування на 2026–2028 роки, наявність портфельного підходу
Індикатори	Так	Часткова	2	Наявні індикатори потужність СЕС, рівень підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів
Загалом			16	

Інтегрований індекс відповідності складає **59%**.

У Середньостроковому плані питання економічної диверсифікації представлено через окремі інвестиційні напрями, спрямовані на розвиток економічної діяльності, зокрема створення еко-індустріального парку, який передбачає формування нових підприємств та створення близько 1000 робочих місць. Такі ініціативи потенційно можуть стимулювати залучення інвестицій та розвиток нових виробництв.

Питання ринку праці розглядається опосередковано через модернізацію закладів професійно-технічної освіти та створення сучасних навчальних майстерень і лабораторій, що дозволить підготувати нові кадри для економіки громади.

Енергетичний компонент у документі представлений значним блоком інвестицій у модернізацію енергетичної інфраструктури. Зокрема передбачено встановлення сонячних електростанцій на об'єктах критичної інфраструктури та бюджетних будівлях, модернізацію котелень, встановлення приладів обліку теплової енергії та розвиток альтернативних джерел енергії. Такі заходи спрямовані на підвищення енергоефективності, енергетичної безпеки та зменшення витрат на енергоресурси.

Водночас економічна диверсифікація, енергетичний перехід та модернізація професійної освіти не визначені як ключові трансформаційні пріоритети на 2026-2028 роки, що знижує їх стратегічну вагу та обмежує потенціал впливу на структурну трансформацію громади.

Найбільш системно інтегрований компонент - соціальна інфраструктура (розвиток освіти, медицини, житло для ВПО), тоді як просторовий розвиток та управлінська участь мають формальний або частково інтегрований характер.

Екологічна трансформація у СППІ представлена окремими інфраструктурними заходами, зокрема модернізацією очисних споруд, які визначені як пріоритетні напрями інвестування. Водночас інші екологічні ініціативи, такі як розвиток системи управління відходами та створення сміттесортувальних об'єктів, віднесені до додаткових напрямів, що свідчить про відсутність комплексної

політики щодо декарбонізації, кліматичної адаптації та відновлення природних екосистем.

Загалом, СППІ формує інвестиційну основу для розвитку інфраструктури та соціальної сфери, проте інтеграція принципів справедливої трансформації має частковий характер. Найбільш розвиненими є напрями соціальної інфраструктури та модернізації муніципальних систем, тоді як економічна диверсифікація, трансформація ринку праці та довгострокова екологічна модернізація потребують більш системного врахування у майбутніх інвестиційних рішеннях громади.

4.4. Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік

СПП виступає інструментом конкретизації трансформаційних намірів, оскільки забезпечує відбір, структуризацію та пріоритезацію проєктів, що можуть бути профінансовані за рахунок бюджетних і зовнішніх ресурсів. Він створює основу для залучення державного та міжнародного фінансування, дозволяє оцінити ступінь готовності проєктів і забезпечує їх інтеграцію до ширших інвестиційних програм.

Таким чином, у логіці справедливої трансформації СПП є механізмом операційної реалізації змін - він перетворює стратегічні та середньострокові орієнтири на конкретні інвестиційні рішення, які можуть забезпечити поетапний перехід громади до більш стійкої, інклюзивної та низьковуглецевої моделі розвитку.

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Диверсифікація економіки	Ні	-	0	Відсутні проєкти, спрямовані на підтримку підприємництва та розвиток нових секторів економіки
Енергетичний перехід	Так	Часткова	2	Значна частина портфеля спрямована на енергоефективність і ВДЕ (СЕС, модернізація котелень), проте відсутня стратегія декарбонізації
Ринок праці	Ні	-	0	Відсутні проєкти перекваліфікації, створення нових секторів зайнятості або «зелених» робочих місць
Екологічна трансформація	Так	Часткова	2	Передбачено проєкти з ТПВ, очисних споруд, водопостачання
Соціальна інфраструктура	Так	Системна	3	Освіта, медицина, модернізація соціальних об'єктів – домінуюча частка портфеля
Просторовий розвиток	Ні	-	0	Відсутні проєкти

Підхід JT	Наявність у документі	Якість інтеграції	Оцінка	Коментар
Управлінська участь	Ні	-	0	Портфель сформований адміністративно, без інструментів участі громадськості
Проекти та фінансування	Так	Часткова	2	42/63 проєктів (або 67%) прямо або опосередковано відповідають принципам JT
Індикатори	Так	Часткова	2	Наявні кількісні параметри проєктів, але відсутні JT-індикатори (викиди, створені робочі місця, енергозбереження)
Загалом			11	

Інтегрований індекс відповідності складає 41%.

Сильною стороною Єдиного проєктного портфеля громади є системна модернізація соціальної інфраструктури та значна частка проєктів у сфері енергетики та енергоефективності, зокрема встановлення сонячних електростанцій, термомодернізація будівель бюджетної сфери та модернізація теплопостачання. Такі інвестиції сприяють підвищенню енергетичної стійкості громади, зменшенню витрат на енергоресурси та покращенню якості публічних послуг, що є важливим елементом адаптації території до структурних економічних змін. Значна увага також приділяється модернізації освітньої, медичної та соціальної інфраструктури, що позитивно впливає на якість життя населення та соціальну стабільність громади.

Водночас портфель має обмежений трансформаційний потенціал у контексті справедливої трансформації вугільних територій. У документі відсутні проєкти, спрямовані на диверсифікацію економіки, розвиток підприємництва, підтримку малого і середнього бізнесу, формування нових секторів зайнятості або стимулювання інноваційної економічної діяльності. Також не представлені ініціативи, спрямовані на перекваліфікацію працівників, розвиток сучасного ринку праці та створення нових економічних можливостей для населення, що є ключовим елементом трансформації вугільних регіонів.

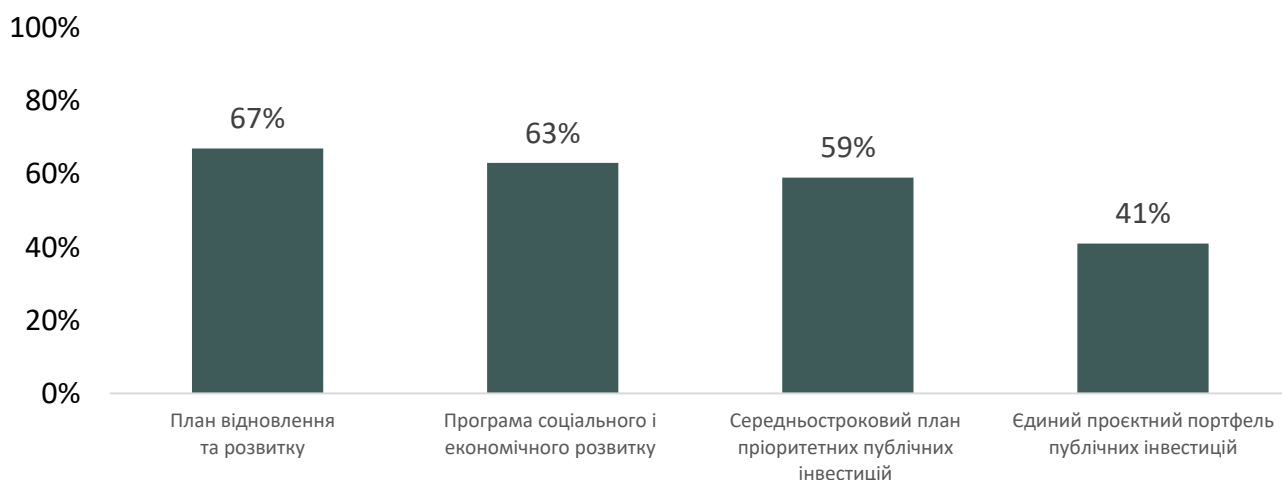
Енергетичний та екологічний компоненти реалізуються переважно у вигляді окремих інфраструктурних проєктів, які спрямовані на підвищення енергоефективності та розвиток відновлюваних джерел енергії, однак вони не інтегровані у комплексну довгострокову модель декарбонізації або економічного переходу громади. Відсутній чіткий зв'язок між енергетичними інвестиціями та формуванням нових економічних кластерів, розвитком «зеленої» економіки чи створенням нових робочих місць. Аналогічно, просторовий розвиток і модернізація інфраструктури мають переважно функціональний характер і не формують нових центрів економічної активності або просторових драйверів трансформації.

Попри те, що значна частина проектів портфеля (приблизно дві третини) опосередковано відповідає окремим принципам справедливої трансформації - зокрема через розвиток соціальної інфраструктури, підвищення енергоефективності та покращення екологічних умов - така відповідність є фрагментарною і не підпорядкована єдиній стратегічній логіці справедливого переходу. У документі відсутня системна інтеграція економічних, соціальних та екологічних заходів у комплексну модель трансформації території, а також не передбачено інституційних механізмів залучення громади, бізнесу та інших зацікавлених сторін до управління процесами трансформації.

Таким чином, Єдиний проектний портфель громади можна розглядати як ефективний інструмент планування та управління публічними інвестиціями на місцевому рівні, який дозволяє систематизувати інфраструктурні та соціальні проекти громади. Водночас у його нинішньому вигляді він не виступає повноцінним інструментом реалізації справедливої трансформації, оскільки не формує комплексної моделі економічної переорієнтації громади, розвитку нових секторів зайнятості та довгострокового переходу від вугільної економіки до більш диверсифікованої та сталої економічної структури.

ВИСНОВКИ

Аналіз рівня інтеграції принципів Just Transition у стратегічні та програмні документи громади демонструє відносно близькі показники відповідності для більшості документів із помірним рівнем інтеграції.

Найвищий рівень інтеграції принципів справедливої трансформації демонструє План відновлення громади (67%), оскільки він у більшій мірі охоплює ключові трансформаційні напрями, зокрема диверсифікацію економіки, розвиток нових секторів діяльності, підготовку кадрів та формування сучасної логістичної і бізнес-інфраструктури. Документ передбачає реалізацію інфраструктурних та економічних проектів, які можуть сприяти створенню нових робочих місць, залученню інвестицій і поступовому формуванню альтернативних напрямів

економічної діяльності. Порівняно з іншими документами стратегічного планування, План відновлення більшою мірою орієнтований на довгострокові структурні зміни в економіці громади та створення передумов для переходу від вугільної спеціалізації до більш диверсифікованої та стійкої моделі розвитку. Документ може виконувати функцію перехідного стратегічного каркасу, однак для повноцінної реалізації процесу трансформації доцільно інституційно закріпити довгострокове бачення через розробку та затвердження Стратегії розвитку громади і Плану заходів з її реалізації.

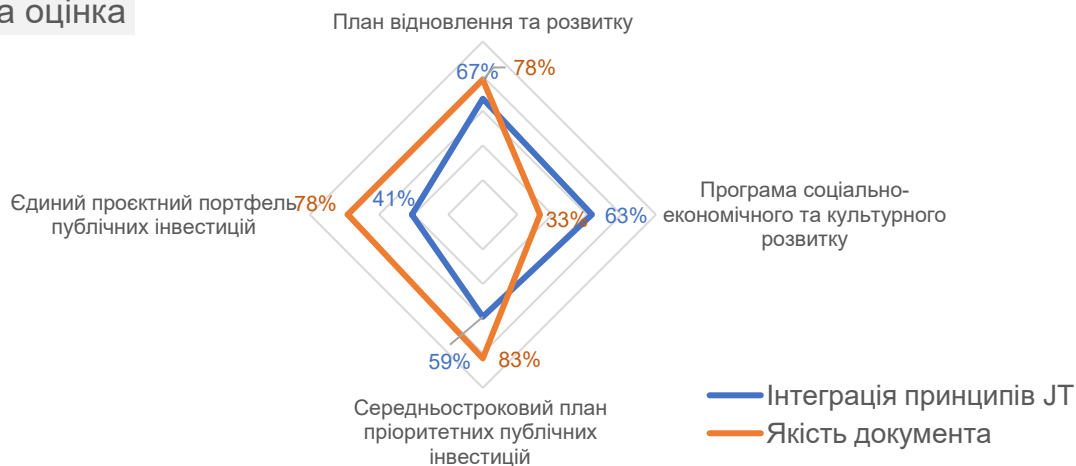
Програма розвитку громади (63%) формує базову основу для соціально-економічного розвитку громади та частково враховує окремі принципи справедливої трансформації, зокрема через підтримку малого і середнього бізнесу, підвищення зайнятості населення, впровадження енергоефективних рішень та розвиток соціальної інфраструктури. Водночас інтеграція трансформаційних підходів має переважно фрагментарний характер: документ не визначає чіткої моделі нової економічної спеціалізації громади, недостатньо уваги приділяє перекваліфікації працівників галузей, що трансформуються, а енергетичні та екологічні заходи реалізуються переважно у форматі окремих інфраструктурних ініціатив. У результаті Програма більше орієнтована на підтримку поточного соціально-економічного розвитку та стабілізацію громади, ніж на системне формування довгострокової моделі поствугільної трансформації.

Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій має часткову відповідність принципам справедливої трансформації (59%). Документ формує інвестиційну основу для модернізації інфраструктури, розвитку соціальної сфери та підвищення енергоефективності. Водночас трансформаційні компоненти - економічна диверсифікація, розвиток ринку праці та комплексна екологічна модернізація - інтегровані обмежено і не визначені як ключові стратегічні пріоритети, що знижує потенціал документа у формуванні довгострокової моделі економічної трансформації громади.

Найнижчий показник має Єдиний проєктний портфель (41%). Документ зосереджений переважно на модернізації соціальної інфраструктури та енергоефективності, тоді як проєкти економічної диверсифікації, розвитку підприємництва та трансформації ринку праці практично відсутні. У результаті портфель виконує функцію інвестиційного планування, але не формує комплексної моделі поствугільного переходу.

Загалом документи громади містять окремі релевантні елементи справедливої трансформації, однак вони інтегровані фрагментарно і не підпорядковані єдиній довгостроковій стратегії поствугільного розвитку. Для підвищення рівня відповідності принципам Just Transition необхідно інституційно закріпити механізми управління трансформацією, визначити нові сектори економічної спеціалізації та впровадити систему вимірюваних індикаторів переходу.

Фінальна оцінка

РЕЗЮМЕ

5.1. Ключові висновки

- Система планування громади має незавершений характер, що проявляється у відсутності цілісної стратегічної рамки та наскрізної трансформаційної логіки.
- Відсутність Стратегії розвитку обмежує довгострокове позиціонування громади, вертикальну інтеграцію з державною та обласною політикою, можливість залучення масштабного співфінансування.
- План відновлення громади виконує роль перехідного стратегічного каркасу до 2027 року, однак через стабілізаційно-відновлювальний характер потребує доповнення повноцінною довгостроковою стратегією справедливої трансформації.
- Середньостроковий план публічних інвестицій, Програма розвитку громади та Єдиний проектний портфель громади демонструють часткову відповідність принципам справедливої трансформації. Документи потребують посилення трансформаційних компонентів - економічної диверсифікації, розвитку ринку праці та комплексної екологічної модернізації.
- У документах громади переважає логіка інфраструктурного відновлення, тоді як елементи економічної перебудови, декарбонізації та трансформації ринку праці інтегровані фрагментарно.
- Відсутня наскрізна управлінська логіка: проблема - трансформаційна ціль - інструмент - інвестиція - індикатор - моніторинг, що обмежує керованість процесу поствугільного переходу.
- Інтеграція до регіональної рамки Just Transition є частковою та потребує стратегічної синхронізації з регіональним Планом дій Just Transition.
- Загалом громада має базову інституційну спроможність для впровадження принципів справедливої трансформації, однак потребує посилення в межах цілісної довгострокової стратегії поствугільного розвитку.

5.2. Рекомендації

1. Розробити Стратегію розвитку громади з інтеграцією принципів Just Transition, визначенням нової економічної спеціалізації громади та формуванням чіткої моделі поствугільного розвитку.
2. Розробити План заходів із чіткою фінансовою структурою та системою моніторингу, що забезпечить зв'язок між стратегічними цілями, інвестиційними рішеннями та бюджетним процесом.
3. Доопрацювати Програму розвитку громади в частині формування аналітичної бази, запровадження системи вимірюваних показників, вибудови чіткої логіки «проблема – завдання – інструмент – результат», а також посилення блоку економічної спеціалізації та прогнозування структурних змін ринку праці.
4. Інтегрувати в усі документи цільові індикатори декарбонізації, зайнятості та економічної диверсифікації, що дозволить вимірювати прогрес трансформації.
5. Сформувати економічну модель диверсифікації шляхом визначення 3-5 ключових секторів нової спеціалізації громади на основі оцінки наявного ресурсного потенціалу, реальних інвестиційних переваг, доступності інфраструктури та обрахованого прогнозу потреб ринку праці.
6. Інституційно закріпити механізм трансформації ринку праці шляхом створення системи перекваліфікації та професійної переорієнтації вивільнених працівників, модернізації професійної освіти відповідно до прогнозу потреб нової економіки, розвитку дуальної форми навчання у співпраці з бізнесом та підтримку працевлаштування у пріоритетних секторах альтернативного розвитку.
7. Посилити документи публічного інвестування шляхом включення пріоритетних напрямів і проєктів економічної диверсифікації, розвитку логістичної інфраструктури та покращення інвестиційного середовища.
8. Запровадити єдину систему моніторингу стратегічних і програмних документів.
9. Забезпечити повну синхронізацію документів громади з регіональним Планом дій Just Transition.

Аналіз відповідності Плану відновлення та розвитку Нововолинської міської територіальної громади до 2027 року встановленим критеріям

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Відповідність вимогам та якість підготовки	Документ розроблено на період, узгоджений з документами стратегічного планування Залучено широке коло зацікавлених осіб до розробки	Якість аналітичної складової є нерівномірною та недостатньо глибокою для комплексного стратегічного планування	Часткова	2
Актуальність	Документ враховує умови воєнного стану, вугільний контекст, питання енергетичної безпеки	Оцінка впливу війни має описовий характер і не завжди підкріплена деталізованими кількісними розрахунками втрат та потреб	Часткова	2
Структура	Документ сформовано в класичній структурі з урахуванням ключових розділів	Відсутні	Системна	3
Дані та аналітична система	Враховано демографічну характеристику громади, економічний розвиток, містобудівну документацію, бюджетну політику та стан інфраструктури	Відсутня розширена порівняльна динаміка розвитку громади у міжрегіональному контексті (порівняння з іншими громадами області, мікрорегіону; визначення позиції громади та аналіз конкурентних переваг) Відсутній аналіз довгострокових демографічних і економічних трендів (аналіз старіння населення,	Часткова	2

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
		виявлення системних тенденцій трансформації економіки). SWOT-аналіз у документі не інтегрований у стратегічну логіку прийняття рішень		
Система моніторингу	Визначено кількісні індикатори у розрізі кожного завдання	Відсутні	Системна	3
Узгодженість	Узгоджуються 2 з 3 стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки Узгоджуються 2 з 3 стратегічні цілі Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року Найвища узгодженість: ЖКГ, медицина, освіта, соціальний захист, енергоефективність	На національному рівні не узгоджується з Стратегічною ціллю 3 “Розбудова ефективного багаторівневого врядування” На регіональному рівні не узгоджується з Стратегічною ціллю 3 “Розвиток інноваційної економіки (на засадах смарт-спеціалізації)”	Часткова	2
Загальна оцінка				14

Максимальна оцінка: 18

Інтегрований індекс відповідності складає **78%**

**Аналіз відповідності Програми економічного і соціального розвитку
Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки встановленим критеріям**

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Відповідність вимогам та якість підготовки	Документ містить програмно-планову частину на 2026-2028 роки, включаючи пріоритетні цілі та заходи	Документ розроблено на середньостроковий період Відсутній аналіз соціально-економічного розвитку громади за попередній період Визначено проблеми, пріоритетні завдання та програми для їх реалізації, однак відсутні вимірювані результативні показники їх досягнення Відсутні показники соціально-економічного розвитку громади (звітні та прогнозні)	Формальна	1
Актуальність	Документ враховує сучасні виклики: підтримку ЗСУ, ветеранську політику, енергозбереження, соціальний захист, модернізацію інфраструктури	Потребує посилення економічного компоненту	Часткова	2
Структура	Документ містить пріоритетні цілі та завдання на 2026-2028 роки	Відсутній розділ аналітичної частини Відсутня чітка матриця «проблема - завдання - інструмент» Відсутні вимірювані показники соціально-економічного розвитку громади (звітні та прогнозні)	Відсутня	0

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
		Документ містить перелік програм і проєктів, однак відсутня деталізація фінансового забезпечення (обсяги та джерела фінансування)		
Дані та аналітична система	Відсутня	Документ не містить аналітичної частини та вимірюваних індикаторів досягнення поставлених цілей	Відсутня	0
Система моніторингу	Визначено узагальнені переліки завдань і заходів для досягнення пріоритетних цілей	Не містить кількісних значень, які дозволять відстежити прогрес реалізації	Формальна	1
Узгодженість	Узгоджуються 16 з 17 пріоритетних цілей Плану відновлення та розвитку	Відсутня системна інтеграція з проєктами Плану відновлення громади та синхронізація з її індикаторами	Часткова	2
	Узгоджуються 7 з 9 пріоритетів СППІ громади			
	Найвища узгодженість: соціальна та інженерна інфраструктура	Низький рівень узгодженості в частині диверсифікації економіки громади (акцент лише на розвитку промисловості)		
Загальна оцінка				6

Максимальна оцінка: 18

Інтегрований індекс відповідності складає 33%

Аналіз відповідності Середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026-2028 роки встановленим критеріям

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Відповідність вимогам та якість підготовки	Документ відповідає структурі та принципам середньострокового публічного інвестування	Порушено логічну послідовність напрямів та діючих проєктів/програм Напрямок “Підвищення енергоефективності в громадських будівлях” відображено одночасно в двох секторах “Енергетика”, “Муніципальна інфраструктура та послуги”	Часткова	2
Актуальність	Документ враховує воєнні виклики, енергетичну безпеку, модернізацію критичної інфраструктури	Напрями економічного зростання, екологічної модернізації та довгострокової конкурентоспроможності не визначено першочерговими пріоритетами громади	Часткова	2
Структура	Документ сформовано в класичній структурі з урахуванням ключових розділів	Відсутні	Системна	3
Дані та аналітична система	Документ містить дані щодо фінансової структури публічних інвестицій Розподіл орієнтовного граничного сукупного обсягу публічних інвестицій на 2026-2028 узгоджено з джерелами фінансового забезпечення	Відсутні	Системна	3
Система моніторингу	Напрями публічного інвестування містять цільові показники та їх базові, прогнозні значення	Відсутні	Системна	3

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Узгодженість	Узгоджуються 5 з 12 пріоритетних секторів СППІ держави Узгоджуються 3 з 7 пріоритетних секторів СППІ області Найвища узгодженість: освіта, медицина, інженерні мережі	Не узгоджується з пріоритетними для інвестування секторами “Соціальна сфера”, “Транспорт”, “Публічні послуги та інформація”	Часткова	2
Загальна оцінка				15

Максимальна оцінка: 18

Інтегрований індекс відповідності складає **83%**

Аналіз відповідності Єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій Нововолинської міської територіальної громади на 2026 рік встановленим критеріям

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Відповідність вимогам та якість підготовки	Документ містить перелік публічних інвестиційних проєктів з зазначенням їх вартості та ідентифікатором в системі DREAM	Напрями інвестування не синхронізовано з СППІ громади Структура документа передбачає пріоритезацію співфінансування, що не передбачено вказаним етапом (належить до компетенції комісії з розподілу фінансування)	Часткова	2
Актуальність	Враховано енергоефективність громадських будівель, підтримку ВПО, базові соціальні напрями	Не відображено проєктів у сфері безбар'єрності та безпеки	Часткова	2
Структура	Документ містить ключову інформацію по проєктах	Порушено логічну послідовність формування переліку «код проєкта → назва → статус → напрям → ініціатор → вартість» Документ містить сектор, який не включено в Додаток 1 СППІ (Громадська безпека) Напрями інвестування не відповідають СППІ громади	Часткова	2
Дані та аналітична система	Документ містить ключову інформацію щодо фінансування та відповідальних за наповнення даними	Відсутні	Системна	3

Критерії	Відповідність	Зауваження	Якість інтеграції	Оцінка
Система моніторингу	Документ містить ключову інформацію щодо фінансування та відповідальних за реалізацію	Відсутні	Системна	3
Узгодженість	Усі пріоритетні напрямки СППІ громади мають відображені проекти в ЄПП	В документ включено проєкт сектору “Громадська безпека”, який не передбачено Додатком 1 СППІ громади	Часткова	2
Загальна оцінка				14

Максимальна оцінка: 18

Інтегрований індекс відповідності складає **78%**